

مقایسه امیدواری و خودکارآمدی در معتادان موفق
(بدون لغزش) و ناموفق (دارای لغزش‌های مکرر)
تحت درمان نگهدارنده با متادون

**Comparison of Hope and Self-Efficacy of Successful
(without Lapses) and Failed (with Repeated Lapses)
Addicts Under Maintenance Methadone Therapy**

Tooraj Sepahvand, Ph.D.*
Arak University

دکتر تورج سپهوند
دانشگاه اراک

چکیده: امیدواری و خودکارآمدی ممکن است نقش سازنده و مهمی در فرایند بهبود از سوء مصرف مواد و جلوگیری از لغزش‌های مکرر در طی درمان داشته باشند. پژوهش حاضر با هدف بررسی چنین نقشی، به مقایسه امیدواری و خودکارآمدی در معتادان تحت درمان نگهدارنده با متادون پرداخته است که گروهی از آنان بدون لغزش بودند و گروه دیگری مرتکب لغزش‌های مکرر شده بودند. طرح این پژوهش، علی - مقایسه‌ای بود. جامعه پژوهش مشتمل بود بر معتادان مراجعه‌کننده به مراکز درمان نگهدارنده با متادون شهرستان خرم‌آباد در نیمسال اول سال ۱۳۹۴. برای این منظور، از میان بیماران این مراکز، تعداد ۴۰ نفر دارای لغزش‌های مکرر و ۴۰ نفر که بدون لغزش بودند، به صورت در دسترس انتخاب شدند و پرسشنامه‌های امیدواری و خودکارآمدی عمومی در مورد آنها اجرا گردید. نتایج تحلیل واریانس نشان داد که اگرچه گروه‌های مورد بررسی از لحاظ میزان امیدواری بالا بودند، اما به لحاظ این متغیر، بین آنها تفاوت معناداری نبود و تنها از لحاظ میزان خودکارآمدی تفاوت معناداری با یکدیگر داشتند. در نتیجه، برای دستیابی به نتایج درمانی مثبت و حفظ این نتایج، علاوه بر داشتن میزان امیدواری بالا، خودکارآمدی بالایی هم لازم است.

Abstract Hope and self-efficacy might play a constructive and important role in the substance abuse recovery process and prevention of repeated lapses in the process of therapy. This research has been conducted with the aim of the examination of such a role by comparing hope and self-efficacy of addicts in maintenance methadone therapy who were without lapses and those with repeated lapses. This research was a causal-comparative design study. The population of the research consisted of all the addicts referred to the maintenance methadone therapy centers of Khorramabad city in the first half of 1394 (2015). For this purpose, one group of 40 patients with repeated lapses and another group of 40 patients without lapses were selected by convenience sampling. They were asked to fill Hope and Self-Efficacy Questionnaires. Results of analysis of variance indicated that although the scores of hope were high

in these two groups, there was no significant difference between them in this variable, and they were significantly different only in self-efficacy. It could be concluded that, in order to gain positive and maintaining therapeutic outcomes, in addition to high levels of hope, high levels of self-efficacy are also necessary.

کلیدواژه‌ها: امیدواری؛ خودکارآمدی؛ درمان نگهدارنده با متادون؛ لغزش

Keywords: hope; self-efficacy; maintenance methadone therapy; laps

صفحات ۲۴-۷

---

*t-sepahvand@araku.ac.ir